

KROPPEDAL MUSEUM FORTÆLLER OM FUNDENE I TRONGÅRDENS BYOMRÅDE:

Der er en rig og omfattende kulturhistorie i området omkring Trongårdsskolen. Bl.a. kendes der til et stort antal gravhøje, både overpløjede og eksisterende. I Jægersborg Dyrehave mod øst ligger gravhøjene tæt. For et par år siden, da museet udgravede Novozymes-området, fandt vi fire gravanlæg. En flot stensat centralgrav fra ældre bronzealder, og urnegrave fra yngre bronzealder.

Det var med denne viden i baghovedet, at vi kastede os over det nye areal, (udgravningen er navngivet Trongård). Det viste sig dog hurtigt, at vi ikke fandt gravanlæg, men derimod mange bebyggelsesspor. Og det er ret fantastisk, for vi kender stort set ikke bopladserne i området.

Udgravningen gik over al forventning, og vi endte med at udgrave sporene efter 24 stolpebyggede konstruktioner, heraf 13 langhuse og 11 udhuse og hegn.

Husene har ikke ligget der på samme tid. I slutningen af bronzealder eller begyndelsen af førromersk jernalder (omkring 500 f. Kr.) lå der én gård. Senere i ældre jernalder lå der også en enlig gård, og i løbet af det 3. årh. e. Kr. byggede man endnu en gård. Den var meget velbevaret, og det var muligt at se, at langhuset havde været mindst 20 meter langt og over 6 meter bredt. Væggen bestod af tætstillede stolper, og dørene var anlagt midt på huset, i både syd og nordsiden.

I løbet af den yngre jernalder (omkring 6.-7. årh. e. Kr.) blev der opført mindst 6 langhuse og diverse udhuse, og det er muligt, at der på det tidspunkt har ligget mere end én gård ad gangen. Men der er ikke tale om en landsby. Ét af husene skilte sig ud, idet det var et stort og kraftigt hus på mindst 22 meters længde. Stolpehullerne til husets tagstolper var usædvanligt store og dybe, og der har været tale om et meget velbygget hus. Sandsynligvis bygget af en velstående familie.

Ved siden af husene lå der gruber, dvs huller, som man gravede – enten til brønde – eller for at finde ler til lerklining af husene. Bagefter brugte man hullerne til affald, og i flere af dem fandt vi ødelagte lerkar. Den lokale arkæologiklub Flækken hjalp os med udgravning af gruber.

I husenes stolpehuller fandt vi enkelte jerngenstande, som skal undersøges nærmere før man kan se, hvad det er. Og i et stolpehul til et af de store huse fra yngre jernalder lå der en ituslået drejekværn, og sørme også et glasskår. Små, men uvurderlige vidnesbyrd om dagligdagen, og de ting man omgav sig med.

En lille bitte metalkrog, fundet i et stolpehul, er nærmest det bedste fund. Det er nemlig en tenkrog fra en fin ten, som blev brugt til at spinde garn. Vi har kun én tilsvarende på museet, og den blev fundet i en rig kvindegrav.

Det vi nu spekulerer over er, hvor beboerne i jernalderhusene begravede deres døde. Deres gravplads har vi til gode at finde, og vi kan kun håbe den ligger skjult et sted under de marker, der endnu ikke er bebygget.